

'Brabant beweegt', sportagenda 2016-2019

Provincie Noord-Brabant

Datum
19 april 2016
Documentnummer

Aanleiding

In de afgelopen jaren heeft de provincie op het gebied van sport veel bereikt. Met het [Sportplan Brabant 2016](#) heeft zij bijgedragen aan moderne topsportaccommodaties, een stevige Brabantse evenementenagenda en brede ondersteuning van getalenteerde sporters. Ook zijn mensen met een beperking ondersteund bij het vinden van passende beweegactiviteiten. Volgens experts in de sport hoort Brabant in de top drie sportprovincies van Nederland.

Het sportplan is intensief gemonitord en onlangs geëvalueerd. Ook is er in het afgelopen jaar met diverse organisaties gesproken over het beleid en wat de provincie zou kunnen doen voor de toekomst. Overtuiging is dat er veel is bereikt, maar dat we nog meer kunnen winnen met sport.

In het [Bestuursakkoord 2015 - 2019](#) heeft de provincie vastgesteld hoe zij de maatschappelijke uitdagingen waar Brabant voor staat, tegemoet wil treden. En hoe ze, samen met de Brabanders, vorm wil geven aan een regio die bruist, groeit en innoveert. De titel is "Beweging in Brabant". De agenda die nu voor u ligt, gaat over bewegen in letterlijke zin: sport en beweging (zie ook pag. 69 van het Bestuursakkoord).

Sport draagt bij aan maatschappelijke opgaven

Sport is zonder twijfel een belangrijke factor in de samenleving. Het biedt een uitgelezen mogelijkheid aan mensen uit alle lagen van de samenleving om mee te doen. Bovendien houdt zij mensen gezond en vitaal.

Maar sport doet meer dan dat. Het kan een directe bijdrage leveren aan de provinciale ambities om te zorgen dat Brabant bruist, dat talent de ruimte krijgt om zich te ontplooiën, dat mensen van binnen en buiten Nederland hier graag willen wonen, bedrijven zich graag willen vestigen en toeristen hier hun vrije tijd willen doorbrengen.

De provincie is binnen het sportbeleid een relatief bescheiden speler. Het accent ligt veel meer bij gemeenten en bij de Rijksoverheid. De provincie kan op het bovenregionale niveau een belangrijke verbindende rol spelen.

Daarbij kiest de provincie ervoor focus aan te brengen en zich te concentreren op die terreinen waar sport direct bijdraagt aan de maatschappelijke opgaven die zij heeft geformuleerd en waar de provincie het verschil kan maken. Zij ziet dat vooral bij de volgende twee opgaven:

Sociale veerkracht

- Sport levert een directe bijdrage aan het versterken van sociale samenhang. Sport brengt mensen bijeen en kan bruggen slaan. Zo draagt ze bij aan gezonde sociale netwerken en speelt een belangrijke rol in de integratie van sociaal zwakkere groepen.
- Daarnaast draagt sport bij aan gezondheid en vitaliteit, die in een veerkrachtige samenleving van groot belang zijn.

(Arbeidsmarkt en) economische ontwikkeling

Een niet te onderschatten rol speelt sport in economisch opzicht. In de provinciale ambitie om Brabant verder te ontwikkelen tot toonaangevende, krachtige en duurzame innovatieregio in Europa kan ook de sport een belangrijke bijdrage leveren.

- Sport is natuurlijk van direct belang voor de Brabantse vrijetijdseconomie. Met evenementen en met goede voorzieningen kan zowel de actieve als de passieve sporter zijn hart ophalen;
- Maar er is meer. Sport kan een bijdrage leveren aan het innovatievermogen van Brabant. In het Bestuursakkoord is innovatie tot een van de belangrijkste speerpunten gemaakt. Brabant heeft al een enorme innovatiekracht. En die wil de provincie de komende periode verder stimuleren. Dus ook in het sportbeleid geeft zij dat concreet handen en voeten.
- Sport heeft een belangrijke functie voor het ontwikkelen en behoud van talent in Brabant.
- En sport is van belang voor de branding, de internationale profilering van Brabant.

Om aan deze opgaven bij te dragen heeft de provincie vier sportlijnen geformuleerd:

1. **Aangepast sporten** (gehandicaptensport). In het versterken van de sociale veerkracht gebeurt heel veel op lokaal niveau, in buurten en wijken. Daar zijn vooral de gemeenten aan zet. Wij kunnen als provincie een belangrijke bijdrage leveren op het terrein van het aangepast sporten, waar vaak de regionale schaal net dat verschil kan maken.
2. **Talentontwikkeling**, als bijdrage aan een duurzaam bruisend Brabant
3. **Evenementen**, als instrumenten om Brabant zichtbaar op de kaart te zetten
4. **Innovatie en technologie** om waarde te creëren niet alleen voor de sport van nu en morgen, maar tot ver daarbuiten.

Deze lijnen zijn nauw met elkaar, en met andere beleidsvelden van de provincie verbonden. (zie bovenstaand figuur en voorbeeld in het kader op de volgende pagina).

Verbinding in en door sport
Een sportevenement biedt een uitgelezen kans om verbindingen te maken, zowel 'in het veld' als 'op de tribune'. Denk aan verbinding tussen bevolkingsgroepen die elkaar anders niet zo snel tegenkomen, verbinding tussen sporters met en zonder beperking, en tussen talenten en hun grote voorbeelden, allen met de ambitie om het beste uit zichzelf te halen. Maar ook verbinding tussen slimme bedrijven, kennisorganisaties en de sport, die samen nieuwe concepten en producten kunnen ontwikkelen om mensen (beter) te laten bewegen of juist de sportbeleving te vergroten.

Innovatief

Rode draad binnen de vier sportlijnen is "de innovatieve aanpak". De provincie wil zaken in Brabant aanpakken op een vernieuwende manier en zich daarmee onderscheiden. Innovatie is daarbij een veel omvattend begrip: het kan gaan om sociale, technologische of organisatorische innovatie. De provincie daagt zichzelf en haar partners uit om te blijven zoeken naar vernieuwing en ontwikkeling.

In de afgelopen periode is vooral geïnvesteerd in de sportieve 'infrastructuur' van Brabant. Voor de komende periode verlegt de provincie duidelijk haar focus. Zij ziet sport vooral als instrument om maatschappelijke opgaven aan te pakken. De strikt 'sportieve waarde' is niet leidend. Het gaat om de sociaal-maatschappelijke en economische effecten van sport. Dit beweegt de provincie er toe om de focus op zeven kernsporten los te laten.

In de feedback tijdens een consultatieronde onder externen werd meerdere keren gewezen op innovatie als onderscheidend thema ('couleur locale') voor Brabant en daarmee een belangrijk onderwerp om activiteiten in te kaderen en focus in het sportbeleid aan te brengen. "Een veel logischere keuze dan de keuze voor een aantal kernsporten", aldus de deskundigen op het gebied van sportontwikkeling van de Universiteit van Utrecht.

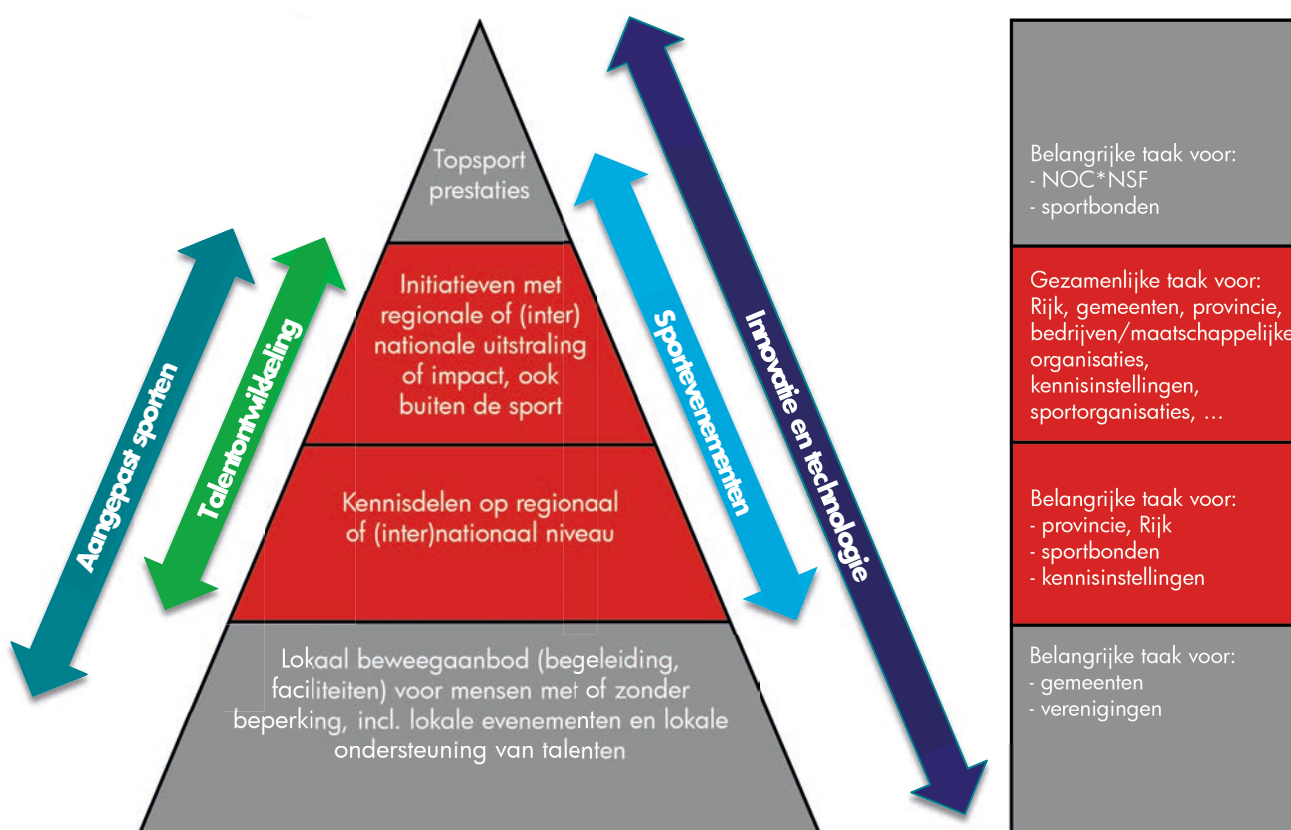
Rol provincie t.o.v. andere overheden

De gemeente heeft verreweg de belangrijkste overheidsrol in het sportdomein. Het gaat daarbij vooral om breedtesport, zowel via accommodatiebeleid als via verenigingsondersteuning. De

rijksoverheid biedt via subsidieregelingen o.a. mogelijkheden voor buurtsport, wetenschappelijk onderzoek, evenementen en financiële ondersteuning van topsporters.

De provinciale rol in de sport ligt in vraagstukken en acties die een duidelijk bovenlokaal karakter hebben. Per sportlijn kiest de provincie een rol die past bij haar positie als middenbestuur en als gebiedsautoriteit. In de figuur hieronder is door middel van een piramide gevisualiseerd hoe breedtesport en topsport met elkaar samenhangen. De provincie zorgt op regionaal niveau voor deze verbinding.

In de sportlijn *aangepast sporten* reikt de rol van de provincie tot aan de basis, waarin we via gemeenten en verenigingen een specifieke doelgroep stimuleren om actiever deel te nemen aan de samenleving, via sport. Hiervoor is met name behoefte aan kennis en overzicht in de regio. *Sportevenementen* bieden een gelegenheid om mensen dichtbij te laten genieten van sport. Rondom de meeste topsportevenementen stimuleert de provincie dat ook breedtesporters kunnen deelnemen. Binnen de lijn *talentontwikkeling* bevordert de provincie als het ware de 'trek in de schoorsteen' door talenten in Brabant (ook talenten met een beperking) te faciliteren in hun ambitie om te top te bereiken. Tot slot is de sportlijn *innovatie en technologie* vooral gericht op het (verantwoord) laten bewegen van mensen, op allerlei niveaus. Veelal beginnen innovaties in de topsport, maar vinden ze juist hun brede toepassingsgebied (en dus ook maatschappelijke en economische waarde) in het ondersteunen van mensen in gezondheid en bewegen.

Rol provincie: invulling

De manier waarop de provincie invulling geeft aan haar provinciale rol, verandert. In het verleden lag de nadruk van de provinciale betrokkenheid bij sport op investeren. Dit maakte dan ook dat de provincie vooral werd aangesproken als financier. Uit de evaluatie en externe adviezen blijkt, dat er meer behoefte is aan inzicht en overzicht op het regionale schaalniveau. Om vervolgens vanuit dat inzicht de juiste initiatieven te ontplooien die bijdragen aan de maatschappelijke opgaven van Brabant. Daarom ziet de provincie voor zichzelf drie rollen:

1. Het (doen) **ontwikkelen en uitwisselen van kennis en informatie**, gericht op de vier sportlijnen, en met open oog voor innovatie;
2. Het **stimuleren en faciliteren van netwerkvorming** tussen gemeenten, bedrijfsleven, sportorganisaties en kennisinstellingen om samen kansen op te sporen en een bijdrage te leveren aan een Brabant in beweging;
3. Het beschikbaar stellen van **cofinanciering** voor haalbare en wenselijke (maatschappelijke) business cases.

Onderzoekspartners (o.a. TUE, Universiteit van Utrecht, BMC, Mulier Instituut) hebben de provincie gewezen op de volgende belangrijke trends in de sport:

1. Toenemende vraag naar kennisontwikkeling voor zowel topsport, breedtesport als evenementen;
2. Toenemende vraag naar clustervorming en regievoering op bovenlokaal niveau;
3. Sport is meer middel dan doel op zich. Publieke financiering van sport vraagt in toenemende mate om (maatschappelijk) rendement;
4. In de keuze van haar rollen probeert de provincie hierbij maximaal aan te sluiten.

Samen

De provincie Noord-Brabant is een relatief kleine speler in de sportwereld. Ze heeft beperkt invloed op effecten die daar kunnen worden bereikt.

Brabant kenmerkt zich door daadkracht en samenwerking. Brabanders wachten echt niet op de overheid, maar gaan zelf aan de slag. Het bruist van initiatieven en innovaties. Lokale overheden zijn actief op sportgebied. En er zijn talrijke bedrijven, onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties die zich op de een of andere manier met sport bezighouden. Die maatschappelijke kracht van Brabant moeten we samen benutten.

Daarom trekt de provincie binnen de vier sportlijnen samen op met partners binnen en buiten Brabant en maken we het sportbeleid onderdeel van bredere (programmatische) aanpakken. Wij zijn het meest effectief als we werken vanuit partnerschap.

Binnen Brabant werkt de provincie al duurzaam samen met gemeenten (met nadruk op de B-5 gemeenten, waar onderlinge afstemming plaatsvindt), met onderwijsinstellingen zoals Fontys en TU/e, met bedrijfsleven (zoals de 80 bedrijven die verbonden zijn aan het cluster rond Sports & Technology) en met vele verenigingen en zorginstellingen.

Daarnaast gaat het er ook om dat via de provinciale betrokkenheid, investeringen van buiten Brabant gericht worden naar onze regio. Direct gaat het om investeringen van NOC*NSF en bonden in talentenprogramma's, bijdragen van de Rijksoverheid aan aangepast sporten, evenementen en innovatieprogramma's en om bedrijven die participeren in Brabantse sportprojecten. Zo heeft het landelijke Topteam Sport de Brabantse fieldlabs erkend als centra van (inter-) nationaal belang. Indirect draagt sport bij aan een positieve regiobranding, wat bij kan dragen aan buitenlandse investeringen.

Uitwerking sportlijnen

Op de volgende pagina's gaan we dieper in op de vier sportlijnen.

Sportlijn: Aangepast sporten

Provincie Noord-Brabant

8/21

Aangepast sporten

In Brabant kan iedereen meedoen en zijn/haar waarde toevoegen. Kwaliteiten, talenten en wensen van mensen staan daarbij voorop, niet de beperking. Dit geldt o.a. voor werk, onderwijs, cultuur en dus ook voor sport. De provincie ziet dat er barrières zijn waardoor sport en bewegen voor mensen met een beperking niet optimaal is en de sportdeelname achterblijft. Afgelopen periode heeft de provincie regionale steunpunten voor aangepast sporten en een Fieldlab Aangepast Sporten ondersteund en opgezet ('de infrastructuur'). In deze periode gaat zij met het netwerk en de (potentiële) sporters zelf vorm en inhoud geven aan activiteiten om barrières op te lossen en kennis te ontwikkelen en delen.

Wat doet een regionaal sportloket?

Voorbeeld: Steunpunt aangepast sporten Midden-Brabant.
Bekijk de [video](#).

Wat kunnen partners verwachten van de provincie Noord-Brabant?

- De provincie wil sterk inzetten op de uitbouw van de regionale steunpunten aangepast sporten. Er zijn er al vijf en naar verwachting heeft Brabant nog in 2016 een dekkend netwerk van regionale steunpunten. Naast het fysieke en digitale steunpunt (het 'loket') gaat het vooral om de netwerkfunctie ervan. Met het Steunpunt Aangepast Sporten Midden-Brabant als voorbeeld, wil de provincie bevorderen dat gemeenten, zorg- en welzijnsorganisaties, verenigingen en (speciaal) onderwijs gaan opereren in een regionaal netwerk. En dat de regionale steunpunten en de bijbehorende netwerken onderling hun opgedane kennis gaan uitwisselen;
- De provincie gaat zich – in samenwerking met Sportservice Noord-Brabant, Zet en andere organisaties – inspannen om de kennis en ervaring met betrekking tot effectieve manieren om mensen met een beperking te bereiken en te laten sporten, actief aan te bieden en te ontsluiten. Dat gebeurt nu nog onvoldoende. Daarnaast bestaan er verschillende landelijke programma's (met name Grenzeloos Actief, van het Ministerie van VWS, MEE Nederland en NOC*NSF) waarvan in Brabant nog beter gebruik kan worden gemaakt;

Citaat uit het verslag van het groeps gesprek Gehandicaptensport (september 2015): *“Terugkijkend op de sessie kan worden geconcludeerd dat de energie en (financiële) middelen die in Brabant aanwezig zijn, beter kunnen worden geregistreerd, projecten beter op elkaar afgestemd dan wel gebundeld kunnen worden, en netwerken efficiënter kunnen werken. Dit lijkt te passen bij het takenpakket van een provinciale overheid.”*

- De provincie wil de vanzelfsprekendheid van sportaanbod voor mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking vergroten door sportevenementen te ondersteunen, waaraan deze doelgroep kan deelnemen. De provincie onderzoekt in het bijzonder of ze in deze beleidsperiode een internationaal aansprekend gehandicaptensportevenement in Brabant kan laten plaatsvinden, geïntegreerd met een 'regulier' sportevenement; denk

bijvoorbeeld aan een internationaal zwembkampioenschap of een internationaal Special Olympics evenement;

- Tot slot ondersteunt de provincie partijen (bedrijven, zorginstellingen, sportaanbieders) om samen te werken aan technologische innovaties in aangepast sporten en bewegen. Het in Eindhoven gevestigde Fieldlab Aangepast Sporten is daarvoor een belangrijke samenwerkingspartner.

Wat wil de provincie bereiken (effecten)?

- ☐ initiatieven in Brabant die zijn gericht op het laten bewegen van mensen met een beperking, zijn beter verbonden en op elkaar afgestemd zijn;
- ☐ de bekendheid van de Brabantse regionale steunpunten voor aangepast sporten is vergroot en via de steunpunten (en hun netwerk) zijn meer mensen met een beperking aan een passende beweegactiviteit geholpen;
Uit de Sportplan-monitor weten we dat de bij een steunpunt betrokken regionaal coördinatoren en sportcoaches de bekendheid van de steunpunten onder de doelgroep waardeerden met het gemiddelde rapportcijfer 6,7. Wij streven ernaar dit cijfer in 2018 minimaal een 8 te laten zijn.
- ☐ de sportdeelname van mensen met een beperking, en hiermee de acceptatie en deelname van mensen met een beperking in de Brabantse samenleving, is verhoogd.

Key Performance Indicator:

- ☐ Via (het netwerk van) de regionale steunpunten voor aangepast sporten zijn XX%* meer mensen met een beperking aan het sporten/bewegen geholpen.

** Voor deze indicator wordt op korte termijn nog een streefwaarde bepaald.*

Sportlijn: Sportevenementen

Provincie Noord-Brabant

Sportevenementen

Brabant kent een stevig fundament als het gaat om sportevenementen: zij heeft de mensen (veelal vrijwilligersorganisaties en verenigingen), de internationale topsporters en prachtige locaties, zowel in de steden als in de landschappen. Ook heeft Brabant de nodige ervaring in het organiseren van sportevenementen. De provincie gaat de komende jaren pro-actiever en met meer focus inzetten om een aantal écht onderscheidende sportevenementen in Brabant mogelijk te maken. Evenementen die Brabant zowel sociaal-maatschappelijk als economisch wat opleveren. En die Brabant nationaal en internationaal op de kaart zetten.

Wat kunnen partners verwachten van de provincie Noord-Brabant?

Ten opzichte van de afgelopen jaren geeft de provincie een andere invulling aan haar beleid ten aanzien van sportevenementen:

- De provincie gaat, in nauwe samenwerking met Brabant Branding, werken vanuit een integrale benadering van evenementen en profilering/zichtbaarheid van Brabant (dus breder dan alleen sport). Innovatie is daarin een belangrijk aspect.
- De provincie trekt samen met partners op om een aantal jaarlijks terugkerende evenementen in Brabant te vernieuwen en om nieuwe evenementen naar Brabant te halen; in totaal circa 8 evenementen per jaar. Zij bundelt o.a. de krachten in BrabantStad-verband, om zodoende een vuist te kunnen maken in de (inter-) nationale toewijzing van evenementen (ook voor aangepaste topsport). Waar nodig draagt de provincie ook financieel bij aan het mogelijk maken van deze onderscheidende evenementen. Dit doet zij op basis van een maatschappelijke business case en altijd samen met andere (publieke en private) partners.
- In de maatschappelijke business case staat beschreven op welke manier een evenement bijdraagt aan de sportlijnen aangepast sporten, talentontwikkeling en innovatie, en wat deze kan toevoegen aan de vrijetijdseconomie (in termen van additionele bestedingen), gezondheid/vitaliteit van mensen, het versterken van zakelijke netwerken en de profilering van Brabant (regiobranding). Een extern georganiseerde deskundigencommissie adviseert de provincie over de meest belovende plannen.
- De provincie gaat meer werk maken van het uitwisselen van kennis over evenementen, en over hoe deze meer sociaal-maatschappelijk en economisch rendement voor Brabant kunnen opleveren. Belangrijk hierin is de koppeling aan regionale sterktes en DNA. Dit wil de provincie onder andere doen met het hoger onderwijs en de B5 steden. Ook treedt zij toe tot de landelijke netwerkorganisatie rond sportevenementen.

De provincie ziet bijvoorbeeld voor de komende jaren de volgende evenementen als kansrijk voor Brabant:

Wat wil de provincie bereiken (effecten)?

- ☐ Brabant kent een beter afgestemd en meer internationaal onderscheidend aanbod van sportevenementen;
- ☐ Evenementen hebben een duidelijker sociaal-maatschappelijk en economisch rendement (zie kader).
- ☐ Evenementen hebben een duidelijkere 'podiumfunctie' voor andere beleidsvelden (cross-overs)

Sociaal-maatschappelijk rendement.

- een sterkere maatschappelijke participatie van mensen met een beperking
- behoud van de inzet van grote groepen vrijwilligers
- een gezondere leefstijl (door bewegen) voor de Brabantse burgers

Economisch rendement

- additionele bestedingen in de vrijetijdseconomie (met name in de short break markt)
- ontwikkeling, validatie of vermarkting van innovaties in of via de sport/het evenement
- een sterkere profilering van Brabant als internationale en innovatieve regio (regiobranding), waar talent volop de ruimte krijgt en waar iets te beleven valt; voor jong en oud, en bijvoorbeeld ook voor de vele internationale kenniswerkers in onze regio

Key Performance Indicator:

- ☐ Door de provincie ondersteunde sportevenementen hebben geresulteerd in:
 - ☐ additionele bestedingen voor Brabant van minimaal €XX* mln.
 - ☐ een gevoel van verbondenheid en saamhorigheid (>XX%* van de bezoekers ervaart dit)
 - ☐ een sterker innovatief imago van Brabant (>XX%* vindt dat het evenement positief bijdraagt aan het imago van Brabant)
 - ☐ een prikkel om meer te bewegen (>XX%* van de bezoekers geeft aan door het evenement meer te willen bewegen)

** Voor deze indicator wordt op korte termijn nog een streefwaarde bepaald.*

Talentontwikkeling

Brabant is dé plek waar talent zich maximaal kan ontplooiën. De afgelopen jaren is gewerkt aan een robuust netwerk van organisaties die sportief talent ondersteunt op de weg naar de top. De eerste ontdekking van talent vindt plaats in wijken, op scholen en binnen sportverenigingen. Trainers en coaches van verenigingen helpen talenten zich verder te ontwikkelen. Een deel van deze talenten heeft de potentie om binnen een aantal jaren de top te bereiken. Deze worden doorverwezen naar een zogenaamd 'instroomprogramma' van de betreffende sportbond.

Wanneer zij er vervolgens in slagen een status te verkrijgen als (inter)nationaal talent kunnen zij hun sportcarrière vervolgen binnen een Centrum voor Topsport en Onderwijs (CTO)¹. Nederland telt vier van deze centra en één daarvan ligt in Brabant (Eindhoven).

De weg van vereniging via regionaal talentenprogramma naar CTO is in Brabant inmiddels door veel talenten afgelegd. Denk als voorbeeld aan de zwemmers die in het zwembad in Eindhoven de basis hebben gelegd voor internationale successen. De komende jaren wil de provincie dit bestendigen en meer de verbinding leggen met innovatie en met de cultuursector (denk aan dans, muziek); dit laatste onder meer via urban sports.

Lidewij Welten (Eindhoven, 16 juli 1990) is Nederlands hockeyinternational. Ze deed twee keer mee aan de Olympische Spelen en beide keren wonnen de dames goud. Lidewij begon haar hockeycarrière bij Hockey Ons Davies (HOD) in Valkenswaard. Een overstap naar Hockeyclub 's-Hertogenbosch volgde. Onlangs is ze uitgeroepen tot beste speelster van de wereld.

'HOD was leuk, maar ik beseftte wel dat het belangrijk was om een overstap te maken naar een topclub om door te kunnen groeien. Inmiddels zat ik via de rayonselectie in de selectie van District Zuid. Bij een van de wedstrijden van het districtsteam ben ik in contact gekomen met Minke Booij. Die wilde mij graag in Den Bosch laten spelen. Ik ben toen overgestapt van school en naar het Sint Joris in Eindhoven gegaan, dit is een LOOT-school die rekening houdt met topsporters.' Lidewij heeft een tijd op Papendal gewoond, maar heeft nu een eigen appartement in Den Bosch. "Ik vind Den Bosch, waar ik ben opgegroeid, gewoon een hele gezellige stad."

Wat kunnen partners verwachten van de provincie Noord-Brabant?

- De provincie gaat door met de ondersteuning van het CTO in Eindhoven. Binnen dit CTO worden de talentenprogramma's van nationale sportbonden ondersteund, en gematcht met scholen (VO, MBO en HBO), huisvesting (woningcorporaties) en medische begeleiding. Het CTO Eindhoven heeft een nevenvestiging in 's-Hertogenbosch. Het is van belang voor (het behoud van talent in) Brabant dat het CTO in onze regio blijft;
- Zij gaat ook door met de ondersteuning van de talenten die nog niet het nationale niveau hebben behaald, maar wel als jongere regionale talenten zijn erkend. Dit gebeurt via zogeheten talenten instroomprogramma's. Deze talenten maken gebruik van dezelfde experts en faciliteiten als de CTO-sporters. De aangepaste (paralympische) sport maakt integraal onderdeel uit van de CTO- en de instroomprogramma's;

¹ CTO = Centrum voor Topsport en Onderwijs. De andere CTO's zijn in Amsterdam, Heerenveen en Papendal (Arnhem)

- Samen met Team Brabant Sport gaat de provincie activiteiten ontplooiën waarmee de trots op Brabant – als regio waar je je optimaal kunt ontwikkelen en zelfs de top kunt bereiken - wordt ondersteund, en waarmee de topsporters ook anderen inspireren voor een actieve leefstijl;

Een flink aantal Brabantse topsporters heeft onlangs de krachten gebundeld in Team Brabant Sport. Op initiatief van Marianne Vos hebben zij besloten om hun bekendheid als erkende topsporter in te zetten voor Brabant. Doel is het inspireren van Brabanders tot bewegen en het ontwikkelen van hun talent. Ook nieuwe talenten sluiten nu aan bij Team Brabant Sport en leren zo hoe ze hun sportieve en maatschappelijke activiteiten verder kunnen uitbouwen. Zie ook www.teambrabantsport.nl.

- Tot slot bevordert de provincie de inzet van innovatie van het technologisch bedrijfsleven voor de ondersteuning van talenten.

Wat wil de provincie bereiken (effecten)?

- ☐ het Brabants aandeel in de landelijke populatie van topsporters en talenten is gestegen (momenteel: 14%);
- ☐ Brabant wordt door sporttalenten gezien als een aantrekkelijke regio om jezelf te ontwikkelen; zowel op sportief vlak als in op het gebied van scholing en maatschappelijke carrière (output);
- ☐ Talent in Brabant wordt behouden of naar Brabant aangetrokken om de ambitie van economische topregio te kunnen waarmaken.

Key Performance Indicator:

- ☐ Sporttalenten geven Brabant gemiddeld een 8 als antwoord op de vraag hoe aantrekkelijk deze provincie is om je als sporter te ontwikkelen;
Uit de Sportplan-monitor weten we dat het gemiddelde rapportcijfer van talenten voor de topsportomgeving in Brabant als geheel een 7,5 was. Voor de combinatie topsport en onderwijs gaven zij een 6,9.

Sportlijn: Innovatie en Technologie

Provincie Noord-Brabant

Innovatie en Technologie

Brabant onderscheidt zich internationaal door haar sterke innovatieve karakter. Zo ook in de Brabantse sport. In de afgelopen jaren is via de Stichting Sports & Technology een nauwe samenwerking tot stand gebracht tussen kennisinstellingen, bedrijfsleven en de sport: het cluster Sport & Technologie. Doel van de partijen in dit cluster is:

- Meer mensen aan het sporten/bewegen: technologie vergroot de mogelijkheden en het plezier om te bewegen;
- Meer business: het gebruik van technologie biedt kansen voor nieuwe producten en diensten voor de sportmarkt, en van daaruit mogelijk ook voor andere markten
- Meer 'medailles': technologie maakt het mogelijk slimmer en efficiënter te trainen met betere prestaties tot gevolg, voor zowel de recreatieve sporter als de topsporter. Deze prestaties zetten Brabant internationaal op de kaart.

Meer mensen bewegen: De 'Nebula', ontwikkeld door het bedrijf NYOYN te Eindhoven is een soort kamerbreed, levensgroot 'touchscreen' van ledlampjes, met beeld en geluid. Speciaal voor Revalidatiecentrum Blixembosch, waar het Fieldlab Aangepast Sporten is gevestigd, is deze wand voorzien van programma's en games om kinderen met een lichamelijke beperking bewegingsoefeningen te laten doen als onderdeel van hun therapie.

Meer business: GreenFields, onderdeel van materiaaltechnologie- concern TenCate, is innovatief marktleider voor kunstgrassystemen. GreenFields heeft zich tot 2018 aan PSV Eindhoven verbonden als official supplier en legt nieuwe kunstgrassystemen aan op trainingscomplex De Herdgang. GreenFields en TenCate gebruiken dit sportcomplex van PSV in als FieldLab voor sporttechnisch onderzoek en als

showcase voor internationale klanten. Haar kunstgrassystemen worden wereldwijd gebruikt voor sportvelden, maar in toenemende mate ook buiten de sport ingezet, bijvoorbeeld voor

Meer 'medailles': Het InnoSportLab De Tongelreep kreeg tijdens de Olympische Spelen in Londen internationaal aanzien als gevolg van de geavanceerde analyses die zij maakte van de Nederlandse topzwemmers, waaronder tweevoudig Olympisch kampioene Kromowidjojo.

De provincie ondersteunt het cluster, samen met een aantal Brabantse gemeenten en het Ministerie van VWS. Waar de focus in de afgelopen jaren lag op het opzetten van samenwerking en het inrichten van sportfieldlabs (initieëren), ligt deze in de komende periode op het verdiepen van de samenwerking en de uitvoering van concrete projecten (renderen). Daarbij is de opdracht om niet alleen innovaties 'voor de sport' aan te jagen, maar deze vooral te verbinden met maatschappelijke opgaven op het gebied van gezondheid/vitaliteit (denk aan inactiviteit en overgewicht). Daarmee krijgen ze ook een grotere economische waarde.

Wat kunnen partners verwachten van de provincie Noord-Brabant?

- De provincie ondersteunt de stichting Sports & Technology. Enerzijds om verbinding te blijven maken en kennis te delen tussen de partijen in het cluster sport & technologie, en tussen het cluster en andere partijen in Nederland/Europa die zich bezig houden met het domein van sportinnovatie. Anderzijds om concrete landelijke en Europese projecten met maatschappelijke en economische waarde uit te (laten) voeren. Een voorbeeld is het project 'Vital Cities', waarin concepten worden bedacht en uitgetoetst om de openbare ruimte van een stad zodanig in te richten dat deze meer uitnodigt om te gaan bewegen;
- De provincie gebruikt de projecten en innovaties om Brabant op de kaart te zetten als 'Europe's Heart of Smart Solutions' en zo bij te dragen aan de gekozen profilering van de regio.
- In de ontwikkeling van innovaties speelt het netwerk van Brabantse sportfieldlabs een belangrijke faciliterende rol. Om die reden werkt de provincie via Sports & Technology ook aan een versterking en landelijke accreditatie van deze labs;
- De provincie gaat de activiteiten in het domein van sport & innovatie nog meer verbinden met andere domeinen, zoals zorgconomie, gezondheid, mobiliteitsbeleid (fiets), agro & food en energie (zie kader). Ook

Een kansrijke cross-over is die tussen de beleidsvelden sport, zorgconomie, agrofood, high tech en gezondheid als het gaat om preventie van de meest voorkomende ziekten in Nederland, zoals hart- en vaatziekten, diabetes en kanker. Hierin spelen voeding en bewegen een essentiële rol. High tech toepassingen kunnen worden gebruikt voor het meten van gegevens en vertaling daarvan in persoonlijke adviezen.

- Tot slot kan zij met de partijen uit het sport & technologiecluster ook invulling geven aan het innoveren van de andere sportlijnen: gehandicaptensport, talentontwikkeling en evenementen.

Wat wil de provincie bereiken (effecten)?

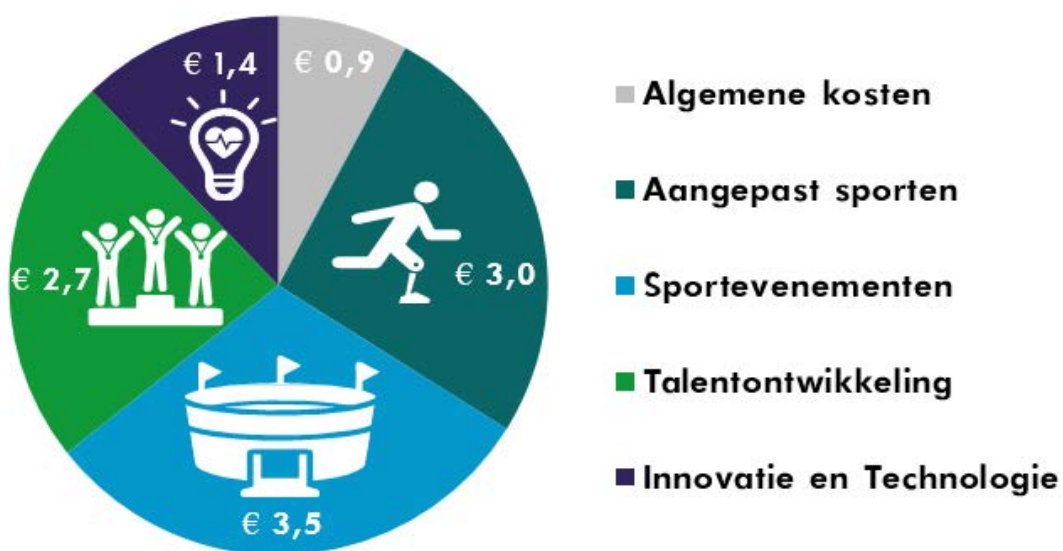
- ☐ Vier Brabantse fieldlabs zijn landelijk geaccrediteerd en via het cluster sport & technologie meer verbonden met samenwerkingspartners buiten Brabant;
- ☐ Er zijn innovaties ontwikkeld die mensen verleiden om meer te bewegen, die leiden tot een hogere omzet van het Brabants bedrijfsleven en die (inter-)nationaal opvallen en Brabant op de kaart zetten.

Key Performance Indicator:

- ☐ Het cluster Sport & Technologie is betrokken in vijf Europese projecten die ten doel hebben via innovatieve toepassingen mensen meer te laten bewegen en bedrijven nieuwe marktkansen te bieden.

Financiën

Voor uitvoering van de sportagenda heeft de provincie - passend bij de drie gekozen rollen - kennis, netwerk en geld nodig. In elk van de vier sportlijnen vervult de provincie de drie rollen. In onderstaande figuur staat welk bedrag zij beschikbaar stelt om de gewenste effecten te bereiken. In totaal gaat het om een bedrag van €11,5 mln. voor deze bestuursperiode (periode tot en met 2019).

* Weergegeven bedragen zijn in miljoen euro

Planning

Aan de hand van de vier key performance indicators monitort de provincie de voortgang van haar sportagenda. Eind 2018 vindt een evaluatie van de prestaties en effecten van het beleid plaats.